

Нови правила и гаранции в областта на наказателното производство вече се прилагат в целия ЕС

Брюксел, 11 юни 2019 г.

Днес започва да се прилага Директивата относно специалните гаранции за децата. Тя е последната от шест директиви на ЕС за гарантиране на процесуалните права на хората в Съюза, като по този начин се гарантира пълният набор от права.

В допълнение към тези нови права за децата **Директивата за гарантиране на достъпа до правна помощ** започна да се прилага на 5 май. Този пакет от правила на ЕС гарантира, че в областта на наказателното производство се спазват основните права на гражданите на ЕС на справедливо и равно третиране, и че тези права се прилагат по сходен начин във всички държави членки.

Франс **Тимерманс**, първи заместник-председател и комисар по въпросите на върховенството на закона и Хартата на основните права, заяви: *Всяка година наказателните производства засягат 9 милиона души в Европа. Чрез доброто функциониране на принципите на правовата държава се гарантира, че всеки европейец може да разчита на справедливо и равно третиране пред закона. Трябва да продължим да защитаваме и насърчаваме принципите ни на правовата държава, като по този начин се подхранва непоколебима вяра в правосъдните ни системи и способността им да защитават всички граждани и нашите общества.*

Комисарят по въпросите на правосъдието, потребителите и равнопоставеността между половете Вера **Йоурова** добави: *Децата заслужават специална закрила в наказателното производство. С новите правила се гарантира, че неприкосновеността на личния им живот е спазена или че те се задържат отделно от възрастните. Освен това вече всички в ЕС могат да бъдат сигурни, че имат достъп до правна помощ, ако се нуждаят от нея. Справедливостта трябва да възтържествува, но трябва да гарантираме също, че това става при пълно спазване на основните ни права и ценности.*

Понастоящем се прилагат следните права:

- **Специални гаранции за децата** - Всяка година в ЕС срещу над 1 милион деца биват образувани наказателни производства. Децата са уязвими и се нуждаят от специална защита на всички етапи на производството. Съгласно прилаганите се от днес нови правила децата следва да бъдат подпомагани от адвокат и държани отделно от възрастните, ако бъдат изпратени в затвора. Неприкосновеността на личния живот трябва да се зачита и следва да се прави аудио-визуален или друг запис на разпитите.
- **Право на правна помощ** - Ако са заподозрени или обвинени в извършването на престъпление, хората имат право на правна помощ, т.е. финансова подкрепа, например, ако не разполагат с достатъчно средства, за да покрият разноските по производството.

Правилата на ЕС определят ясни критерии за предоставяне на правна помощ. Решенията относно предоставянето на правна помощ трябва да бъдат вземани своевременно и надлежно и хората трябва да бъдат уведомявани писмено, ако молбата им бъде отхвърлена изцяло или частично.

Тези права допълват други права, които вече се прилагат в ЕС:

- **Правото на презумпция за невинност и правото на присъствие на съдебния процес** - Презумпция за невинност съществува във всички държави — членки на ЕС, но правилата на ЕС гарантират, че това право се прилага по еднакъв начин в целия ЕС. В правилата ясно се посочва, че тежестта на доказване на вината се носи от обвинението, а не от обвиняемия, който да трябва да докаже, че не е виновен.
- **Правото на адвокат** - Ако някой е заподозрян или обвиняем, независимо от това къде се намира в ЕС, той има право да бъде съветван от адвокат. В производството по европейска заповед за арест също има право на достъп до адвокат, както в държавата членка, която изпълнява заповедта, така в държавата членка, в която тя е била издадена.
- **Правото на информация** - Лицата трябва да бъдат своевременно информирани за какво престъпление са заподозрени или обвинени. Те също трябва своевременно да бъдат

информирани за правата им в наказателното производство, устно или писмено. Трябва да получат достъп до материалите по делото.

- [Право на устен и писмен превод](#) - Устен превод се осигурява безплатно по време на всички разпити, включително в полицията, на всички съдебни заседания и на всички необходими междинни явявания пред съдия, както и по време на важни срещи между вас и вашия адвокат.

Следващи стъпки

Държавите членки, които още не са въвели правилата, трябва да го направят възможно най-скоро. Европейската комисия ще продължи да работи в тясно сътрудничество с държавите членки, за да се гарантира, че тези правила се прилагат правилно в полза на гражданите. Това може да се извърши включително чрез семинари и срещи на експерти.

Контекст

Членове 47—49 от [Хартата на основните права на ЕС](#) защитават следните права

- [право на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес](#)
- [презумпция за невинност и право на защита](#)
- [принципи на законност и пропорционалност на престъплението и наказанието](#)

Европейската комисия предложи последните [три от тези директиви относно процесуалните права](#) на заподозрените и обвиняемите лица през ноември 2013 г.

Двете директиви относно правото на устен и писмен превод и правото на информация се прилагат за всички държави членки, с изключение на Дания. Останалите четири директиви (достъп до адвокат, презумпция за невиновност, право на правна помощ и гаранции за децата) се прилагат за всички държави членки, с изключение на Ирландия, Обединеното кралство и Дания.

За повече информация

[Информационен документ - Вашите права, ако бъдете заподозрян или обвинен в извършването на престъпление в ЕС](#)

IP/19/2910

Лица за контакти с медиите:

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)

[Sophie DUPIN DE SAINT-CYR](#) (+32 2 295 61 69)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)